

Three Vessels: Warming With Liquid

Source 1: משנה שבת דף
מ"ה עמוד א' ותוס' שם

כירה פרק שלישי שבת

אבל טמן הוא לתוך הקערה ט'. מהבא ליבא למידק דעירוי כלי שני מדקתני לא יתן לתוכה תבלין ולא אשמעין רבותא אפילו שלא יערה על הקערה שתבלין בתוכה דאדרבה דוק מסיפא דקתני אבל טמן הוא לתוך י הקערה שתבלין בתוכה ורבינו שמואל מביא ראייה דעירוי ככלי שני מהא דקי"ל התאה גבר ולר"י נראה דעירוי ככלי ראשון ומביא ראייה דבזבחים בפרק דם חטאת (דף נה: ושם) ת"י אשר תבשל בו אין לי אלא שבישל בו עירה לחומו רוחח מניין תלמוד לומר [אשר תבשל] בו ישבר אלמא דעירוי חשיב מבשל

CHAPTER 3 MISHNAH 3

אין נוֹתְנִין בִּיצָה בְּצַד הַמַּחֵם בְּשִׁבִיל שְׂתַתְּגַלְגֵּל, וְלֹא יִפְקִיעֶנָּה בְּסוּדָרִין, וְרַבִּי יוֹסֵי מַתִּיר. וְלֹא יִטְמִינֶנָּה בַּחֹל וּבְאֵבֶק דְּרָכִים בְּשִׁבִיל שְׂתַצְלָה.

One may not put an egg beside a boiler so that it will roll, and one may not crack it in a scarf; but Rabbi Yose permits. And one may not bury it in the sand or in the dust of the roads so that it will be roasted.

CHAPTER 3 MISHNAH 4

מֵעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טַבְרִיָא וְהֵבִיאוּ סִילוֹן שֶׁל צוֹנֵן לְתוֹךְ אִמָּה שֶׁל חֲמִין. אָמְרוּ לָהֶן חֲכָמִים: אִם בְּשַׁבָּת, כְּחֲמִין שֶׁהוֹחֵמוּ בְּשַׁבָּת — אֲסוּרִין בְּרַחֲצָה וּבְשִׂתְיָה;

ונראה דעירוי לא הוי ככלי ראשון ולא ככלי שני אלא מבשל כדי קליפה

It once happened that the men of Tiberias brought a pipe of cold into a channel of hot water. The Sages said to them, If on a Shabbat, as hot water which was heated on Shabbat — it is prohibited for washing and for drinking;

CHAPTER 3 MISHNAH 5

הַמַּחֵם שֶׁפָּנְהוּ, לֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ צוֹנֵן בְּשִׁבִיל שְׂיַחֲמוּ, אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹכוֹ אוּ לְתוֹךְ הַכּוֹס כְּדֵי לְהַפְשִׁיחַן. הָאֵלֶּפֶס וְהַקְּדֵרָה שֶׁהֵעִבְרִין מִרְתָּחִין, לֹא יִתֵּן לְתוֹכָן תְּבַלִּין; אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַקְּעֶרֶה אוּ לְתוֹךְ הַתַּמְחִי. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְכָל הוּא נוֹתֵן, חוּץ מִדְּבַר שִׁישׁ בּוֹ חֲמֵץ נֶצֶר.

אבל טמן הוא לתוך הקערה. רבלי שני איט מבשל:

A boiler that was removed, one may not put in it cold so that it will be heated, but he may put into it or into a cup in order to make it tepid. The stewpot and the pot that he removed boiling, he may not put into them spices; but he may put into the dish of food or into the *tamhuy*. Rabbi Yehudah says, Into all he may put, except something which has in it vinegar or brine.

SHABBAT

CHAPTER 22

MISHNAH 2

כָּל שֶׁבָּא בַחֲמִין מֵעֶרֶב שֶׁבֶת, שׁוֹרִין אוֹתוֹ בַחֲמִין בַּשֶּׁבֶת; וְכֹל שֶׁלֹּא
בָּא בַחֲמִין מֵעֶרֶב שֶׁבֶת, מְדִיחִין אוֹתוֹ בַחֲמִין בַּשֶּׁבֶת, חוּץ מִן
הַמְּלִיחַ הַיֵּשֶׁן וְדָגִים מְלוּחִים קְטָנִים וְקוֹלִיס הָאֶסְפָּנִין, שֶׁהִדְחָתָן זֶה
הִיא גְמַר מְלֹאכְתָן.

Whatever comes in hot water before Shabbat, one may soak it in hot water on Shabbat; and whatever did not come in hot water before Shabbat, one may rinse it in hot water on Shabbat, except for an old salted dish, and small salted fish, and a Spanish *kolyas*, for this rinsing is the completion of their work.

Source 2: שולחן ערוך שי"ח

ג יבשם שאסור לבשל באור כף אסור לבשל (יז) בתולדת האור, כגון לתן ביצה בצד קדרה או לשברה על סודר שהוחם באור כדי שתצלה. (יח) *ואפלו בתולדת חמה, כגון בסודר שהוחם בחמה, אסור, גזרה אטו תולדת האור, וכן אסור (י) [1] (יט) *להטמינה (כ) בחול או באבק דרכים שהוחמו מפח חמה; (כא) יאכל בחמה עצמה, כגון לתן ביצה בחמה או לתן מים בחמה כדי שיחמו, מתר:

ואם הוא דבר יבש שלא נתבשל מלפני השבת, טאין שורין (לד) אותו בחמין בשבת, אכל (יב) (לה) מדיחים אותו בחמין בשבת, (לו) *חוץ מן (יג) המליח הישן ומן הדג שנקרא *קוליס האספנין, שאינם צריכים בשול אלא מצט (לז) *והדחתן *היא גמר מלאכתן: הגה (לח) *והוא הדין כל דבר (יג) קשה שאינו ראוי לאכל כלל בלא שריה (לט) דאסור לשרותו בשבת, *דהוי גמר מלאכה (הגהות מרדכי):

ה *יש מי שאומר, דדבר שנאפה או נצלה, אם בשלו אחר-כך במשקה, יש בו (מא) משום (יד) [יז] בשול; (מב) ואסור לתן פת אפלו בכלי שני שהיך סולדת בו, קניש (מג) מתירין הגה בכלי שני, ויש מקלין (מד) אפלו בכלי ראשון. (מה) ונהגו לזהר (מו) לכתחלה שלא לתן פת (מז) אפלו בכלי שני (מח) כל זמן שהיך סולדת בו:

ט בכלי ראשון (פרוש, הכלי שמשמש בו על האש), אפלו לאחר שהעבירו מעל האש מבשל (סג) כל זמן (סד) שהיך (כד) סולדת בו, לפיכך אסור לתן (סה) לתוכו תכלין, יאכל מלח מתר לתן לתוכו (סו) פנין שהעבירו מעל האש, דצריכא מלחא בשולא (סז) כבשרא דתורא. קניש מי שאוסר לתת לתוף כלי זה (סח) בשר מלוח אפלו הוא (כט) של שור. הגה ונראה לי (ע) דבלא מלוח נמי אסור, אלא דנקט מלוח דבלאו הכי אסור משום (כו) דם שבו. (עא) ויש אוסרים לתת (כו) מלח אפלו בכלי שני כל זמן שהיך סולדת בו, והמחמיר תבוא עליו ברכה (תוספות ומרדכי פרק כירה). *ואם עבר ונתן מלח אפלו בכלי ראשון, (עב) אפלו הוא על האש שעבד אסורא, מתר המאכל, (עג) דהמלח (כט) [כח] בטל על-גבי המאכל (כ"י בשם שבוילי-הלקט):

- 1 (מה) וְנִחְגַּו לְזָהָר וְכוּ'. פְּרוּשׁ, שְׂאִין נוֹתְנִים לֶחֶם בְּמֶרֶק שֶׁל הַטְּשָׁאֲלִינִי"ט³ בַּקְּעָרָה שֶׁהִיא כְּלֵי שְׁנִי, וְכַל־שֶׁכֶן שֶׁזָּהָר שֶׁלֹּא לַעֲרוֹת עֲלֵיהֶם מְכַלֵּי רֵאשׁוֹן. (סוּט) וְאוֹתָם שְׁחוֹתְכִים הַבְּצָלִים וְנוֹתְנִין לְתוֹךְ הַמֶּרֶק בַּקְּעָרָה, לֹא יִשְׁמֹו רַק אַחַר שֶׁלֹּא תִהְיֶה הַיָּד סוֹלֶדֶת בְּהַמֶּרֶק, דְּכַלְחָם יֵשׁ קָלָא מִחֲמַת שְׁנֹאפָה כְּבוֹר וְאִפְלוּ הֵכִי נִזְהָרִים, כָּל־שֶׁכֶן בְּבָצָלִים שֶׁצָּרִיף לְזָהָר, כִּי אֵין אָנוּ בְּקִיאִין בְּמִידֵי דְמַקְרֵי רַכִּיף, וְכַנ"ל, וְכַל־שֶׁכֶן לְפִי מָה שְׁנוֹהֲגִין לְתַן הַבְּצָלִים לְתוֹךְ הַתְּבָשִׁיל שֶׁהוּא דְכַר־גּוֹשׁ, בְּנֻדָּאֵי יֵשׁ לְזָהָר בְּזָה, (ע) דִּישׁ פּוֹסְקִים שְׁסוֹכְרִים דְּדַכְר־גּוֹשׁ שְׁמַנָּח בְּכַלֵּי שְׁנֵי דִינֹו כְּכַלֵּי רֵאשׁוֹן. וְאִפְלוּ אִם יִמְתִּין עַד שֶׁיִּהְיֶה הַמֶּרֶק שְׁבַקְעָרָה אֵין הַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, מְכַל מְקוּם זָהָר שֶׁלֹּא יִשְׁפֹּף אַחֲר־כֶּף עַל שִׁירֵי בְּצָלִים שְׁנֹשְׂאָר בַּקְּעָרָה מִן הַמֶּרֶק שְׁבַקְדָּרָה אִם הַיָּד סוֹלֶדֶת בְּהֵן, דְּעֲרוּי מְכַשֵּׁל כְּדֵי קְלִיפָה, כְּדַקְיָמָא לֵן בְּסַעֲיָף י, וְיֵשׁ בְּזָה חֲשֵׁשׁ דְּאוֹרִיתָא.
- אִם רוֹצֶה לְתַן פֶּת יִמְתִּין עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַיָּד סוֹלֶדֶת בְּמֶרֶק, אוֹ שְׁלֶכֶל הַפְּחוֹת יִשָּׂאב בְּכַף מִן הַקְּדָרָה כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה הַקְּעָרָה כְּלֵי שְׁלִישִׁי; וְכַל־שֶׁכֶן אִם רוֹצֶה לְתַן בְּצָלִים וְשׁוּמִים לְתוֹךְ הַחֲמִין הָאֵלוּ, בְּנֻדָּאֵי זָהָר מְאֹד לַעֲשׂוֹת בֵּן, דָּאִם יַעֲרָה עֲלֵיהֶם מְכַלֵּי רֵאשׁוֹן שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בְּהֵן יֵשׁ בְּזָה חֲשֵׁשׁ אַב־מְלָאכָה, וְכַנ"ל:

Application	Halachah	Definition	
			כלי ראשון על האש
			כלי ראשון שלא על האש
			עירווי כלי ראשון
			כלי שני
			כלי שלישי

From The 39
Melachos, by
Rabbi Dovid
Ribiat

g) כלי שלישי (Kli Shlishi) - Third vessel

A Kli Shlishi (literally "third vessel") is the container into which hot food or liquid from a Kli Sheini was poured.¹¹⁴

There is disagreement among Poskim as to the precise Halachic status of a Kli Shlishi.^{114a} According to some Poskim, the Kli Shlishi when Yad Soledes, may be no different from a Kli Sheini, and should be basically classified as a lenient version of Kli Sheini. This means that one may put most foods and liquids into a Kli Shlishi, but should not put raw foods that are definitely classified as Kallei Habishul into the hot Kli Shlishi.

➤ **Example:**

According to this view, one should not put a tea bag (which is classified as Kallei Habishul, see c-2;1 above) into a hot glass of water that is a Kli Shlishi.¹¹⁵ One should also not put a raw egg into a Kli Shlishi (e.g. egg yolk used as a coffee whitener) because these particular foods are definitely classified by some as Kallei Habishul.^{115a}

However, *baked* foods, such as bread, matzah, soup nuts and the like, may be put into a Kli Shlishi even according to this view.¹¹⁶

Other Poskim rule that a Kli Shlishi is a different and lower grade of heat than a Kli Sheini. The Igros Moshe decided in accordance with this lenient opinion. He ruled that a Kli Shlishi cannot cause Bishul in anything, no matter how hot it may be.¹¹⁷

Based upon the decision of the Igros Moshe on this question, one can avoid most Halachic problems relating to Bishul by using a Kli Shlishi whenever preparing hot foods or drinks.¹¹⁸

➤ **Examples:**

1) Based upon this ruling, one would be permitted to make tea with a tea bag in a Kli Shlishi. (However, care must be taken to avoid Borer and Merakaid - see Borer, Chapter V; B/c, and Merakaid; C/j). Raw eggs may also be put into a Kli Shlishi according to this view.

2) According to this view, one may reconstitute dehydrated soup mixes or soup bouillon cubes by adding them to a hot Kli Shlishi. If the soup cube was steamed or cooked in the processing, it may even be added to a Kli Sheini.¹¹⁹ (However, some Poskim advise that one refrain from making these soups on Shabbos because of questions regarding Makeh B'patish - see page 662. See also Makeh B'patish, Chapter III; C.)^{371a}

3) One may put a slice of lemon into a hot glass of tea that is a Kli Shlishi.

